

Genel Muhasebe - I

Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi
İşletme Bölümü
Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Ticarî işlemler etkileri bakımından ikiye ayrılır:

- 1-Sonuç meydana getirmeyen işlemler
- 2-Sonuç meydana getiren işlemler

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Sonuç meydana getirmeyen ticarî işlemler, işletme toplam yapısında değişme meydana getirdiği halde iç yapıda bir değişikliğe neden olmazlar.

Sonuç meydana getiren işlemler ise hem toplam yapıda, hem de iç yapıda yani işletmenin özvarlığında değişme meydana getirirler.

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Her iki işlem grubunun işletme üzerindeki etkileri

“muhasebe temel denklemi”
ile izlenebilir.

Muhasebe temel denklemine
“muhasebe temel modeli” de denir.

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Muhasebe temel denklemi, bir işletmenin herhangi bir andaki kesitidir.

Bu denklem, işletmenin para birimleri itibariyle finansal durumunu gösterir.

Aktifler = Pasifler

veya

Varlıklar = Kaynaklar

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Aktif: Denklemin hazırlandığı tarihte işletmenin sahip olduğu ekonomik değerler (o anda sahip olunan varlıklar)

Aktif tarafı = İşletmenin ekonomik yapısı

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Pasif: İşletmenin sahip olduğu ekonomik değerlerin finansal kaynakları ve sahipleri

Pasif tarafı = İşletmenin finansal yapısı

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Muhasebe temel denklemi veya
muhasabe temel modeli
geleneksel muhasebe sisteminin temelidir.

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

İşletmenin ekonomik değerleri varlıklardan meydana gelir.

Varlıklar: İşletmenin faaliyette bulunmak için sahip olduğu ekonomik araçlar

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Kaynaklar: İşletme sahibinin koyduğu sermaye ile işletmenin borçları

Pasifler (kaynaklar), işletme aktifleri (varlıkları) üzerindeki hukukî hakları temsil etmektedirler.

Pasif tarafı = İşletmenin hukuki yapısı

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Muhasebe Temel Denklemi

Aktif = Pasif

Varlıklar = Borçlar + Özsermaye

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Herhangi bir kalemin aktif veya varlık kalemi niteliğini taşıyabilmesi için;

1-Bu değerler, işletmenin kontrolü altında olmalıdır.

2-İşletme, bu değerleri yakın gelecekte kullanabilmeli veya satabilmelidir.

Böylece, işletme aktiflerinde bir artış sağlayabilmelidir.

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

İşletme; borçları (yabancı kaynakları) para olarak alabileceği gibi, senet, otomobil, bina şeklinde de edinebilir.

Borçlanmanın yapıldığı varlık kaleminin şeklinden çok, yapıldığı tarihteki tarihi maliyeti önemlidir. Çünkü borçlar, muhasebe sisteminde tarihi maliyetlerle, diğer bir deyişle, elde edilme maliyetleriyle yer alırlar.

TİCARİ İŞLEMLER VE MUHASEBE TEMEL DENKLEMİ

Özsermaye, ortakların fiilen getirdikleri sermaye ile ek yatırımda bulunmak amacıyla işletmede bıraktıkları dağıtılmamış kârlardan oluşur.